

Aan de Staatssecretaris Mijnbouw

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

5 maart 2024

Kenmerk

PDGGO-DSGG / 45695483

nota

Kamerbrief Verschillen, verduurzaming en
dorpenaanpak

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

In de eerste reactie aan de Tweede Kamer op 13 oktober jl. heeft u aangegeven dat de adviezen van de Verschillencommissie nader uitgewerkt zouden worden.¹ Met bijgaande brief informeert u de Kamer over de nadere uitwerking van het adviesrapport van de commissie Van Geel (hierna 'de commissie'), waarin u ook dieper ingaat op verduurzaming, een gebiedsgerichte deur-tot-deur aanpak en terugwerkende kracht bij schade. Daarnaast informeert u de Kamer ook over de voortgang van de dorpenaanpak, conform uw belofte in uw brief van 30 mei 2023 over de voortgang van de dorpenaanpak.²

Geadviseerd besluit

U kunt bijgaande brief, met de uitvoeringsanalyses van IMG en NCG, mede namens de minister van BZK, naar de Kamer sturen.

Kernpunten

- De brief is afgestemd met BZK, NCG, IMG en voor de dorpenaanpak ook met gemeente Eemsdelta.
- Met deze brief worden inzake de dorpenaanpak de toezegging aan het (voormalig) Tweede Kamerlid Boulakjar³, de toezegging aan (voormalig) Eerste Kamerlid Pijlman⁴ en de motie van het (voormalig) lid Boulakjar⁵ afgedaan.

¹ Kamerstukken II, 2023/2024, 33529 nr. 1195.

² Kamerstukken II, 2022/2023, 33529 nr. 1145.

³ Kamerstukken II, 2023/2024, 36410-XIII nr. 84.

⁴ Kamerstukken I, 2022/2023, nr. 26, item 6.

⁵ Kamerstukken II, 2023/2024, 33529 nr. 1185.

- Op het gebied van verduurzaming hebben er de afgelopen periode verschillende bestuurlijke overleggen plaatsgevonden met de betreffende portefeuillehouders in de regio om overeenstemming te bereiken over de uitgangspunten.
- Op basis van de uitgangspunten verduurzaming zijn er simulaties geweest om te toetsen hoe de uitwerking van de verduurzamingsmaatregelen uitpakken in de praktijk, en welke vragen en sentiment dit oplevert bij verschillende groepen bewoners. Hierbij waren onder andere bewonersbegeleiders, leden van de maatschappelijke organisaties en de Bewonersadviesraad van NCG, en verschillende communicatieadviseurs van gemeenten, provincie, EZK en NCG aanwezig. Deelnemers hebben een presentatie van de uitgangspunten gekregen. Door de aanwezigen werd de simulatie gewaardeerd en het pakket als positief ontvangen.
- Op verzoek van de regio heeft u aan de NCG gevraagd om te starten met een proef met de bewoners die hun versterking hebben gepauzeerd in afwachting op meer duidelijkheid over verduurzaming en de adressen met een lichte versterking die gepland zijn tot 1 juli 2024. Deze groep krijgt op verzoek van de regio isolatie aangeboden als een koppelkans met maatregel 29, vooruitlopend op de implementatie van het isolatiepakket.
- De ervaring die de NCG opdoet met deze proef, zal onderdeel uitmaken van de analyse over de impact van verschillende factoren op de voortgang van de versterking. Deze proef is tijdelijk en de aanpak zal na de proef alleen een vervolg krijgen als blijkt dat de impact op de voortgang van de versterkingsoperatie niet te groot is. Hoe we de impact beoordelen en welke criteria we daarvoor hanteren, zullen we nader uitwerken en aan u voorleggen.

Toelichting

Advies commissie Van Geel

- De commissie stelt in haar advies het perspectief van een gelijkwaardige eindsituatie en een integrale aanpak voor alle gedupeerden voorop: een veilig, schadevrij en verduurzaam huis in een leefbare buurt of wijk, waar het fijn wonen is. Hiervoor formuleert de commissie acht hoofddoelen met ieder een serie aan bijbehorende adviezen.
- Van alle adviezen van de commissie en de voorgenomen uitwerking ervan is een overzicht opgesteld, op basis van de uitvoeringsanalyses van de NCG en het IMG. Hierin wordt onderscheid gemaakt in adviezen die we nu of binnenkort al kunnen gaan uitvoeren, adviezen die vragen om een nadere uitwerking, en adviezen die grote consequenties hebben voor de uitvoering en de benodigde middelen. Deze adviezen zijn verder toegelicht in bijlage 3 bij de brief. Een samenvatting van de uitvoeringsanalyses staat in de nadere toelichting onder aan deze nota.
- In de brief zijn drie adviezen uitgebreid uiteengezet. Deze vragen om nadere uitwerking en toelichting omdat ze mogelijk grote impact hebben op de lopende versterkingsoperatie of de schadeafhandeling. Het gaat daarbij om:
 1. een deel van de adviezen rondom verduurzaming,
 2. de deur-tot-deur-aanpak, en
 3. terugwerkende kracht bij schadeherstel.

Korte samenvatting uitvoeringsanalyse NCG

- Uit de uitvoeringsanalyse blijkt dat Van Geel in grote lijnen past bij de ingezette lijn in Nij Begun en de 7 veranderopgaven van NCG.
- Op sommige punten wijkt de commissie Van Geel echter dusdanig af dat dit effect heeft op de opgave, capaciteit en financiën.
- De NCG geeft daarnaast een aantal uitgangspunten aan die voor hen van belang zijn voor een gelijkwaardige uitkomst voor de bewoner. Zo is het belangrijk dat bewoners actief worden betrokken, ook bij de uitwerking van het advies.
- Daarnaast wordt aangegeven dat voldoende tijd, rust en continuïteit nodig zijn voor het inpassen en uitvoeren van de verschillende adviezen en maatregelen en dat er moet worden samengewerkt op basis van een heldere opdracht voor de uitvoering, waarin ook rekening wordt gehouden met voldoende middelen en een realistische planning.
- Deze samenwerking is een belangrijk uitgangspunt voor de NCG, en slaat ook op het uitgangspunt voor één loket en overheid voor de burgers. Goede samenwerking met IMG, gemeenten en andere betrokken partijen is hiervoor essentieel.

Korte samenvatting uitvoeringsreactie IMG

- Het IMG schrijft in haar uitvoeringsreactie dat het advies van de Commissie Van Geel voor een belangrijk deel aansluit bij de reeds ingezette wijzigingen in de schadeafhandeling.
- De nieuwe werkwijze bij fysieke schades gaat, in lijn met wat Van Geel adviseert, uit van daadwerkelijk herstel. Ook voor immateriële schade is reeds een aantal belangrijke verbeteringen ingezet, zo worden vergoedingen binnen huishoudens gelijk-getrokken. Ook wordt eraan gewerkt om het in de toekomst mogelijk te maken om, bij veranderde omstandigheden die relevant zijn voor de immateriële schadevergoeding, een aanvullende aanvraag mogelijk te maken.
- Bij een aantal van de adviezen van de commissie wijst het IMG op uitvoeringsrisico's. Het meenemen van verduurzaming bij schadeherstel zou nieuwe expertise en capaciteit vergen, en ten koste kunnen gaan van de hersteloperatie.
- Daarnaast geeft het IMG aan dat het toepassen van terugwerkende kracht op reeds afgeronde dossiers via maatwerk en/of het indienen van facturen voor reeds herstelde schade een dermate grote operatie is dat dit tot grote vertragingen in de schadeafhandeling kan leiden. In dit kader wijst het IMG op de aanvullende vaste vergoeding.

Dorpenaanpak

- Wat betreft de dorpenaanpak loopt de versterking in de vier dorpen. Garrelsweer bevindt zich als eerste dorp in de uitvoeringsfase. In de andere dorpen zijn de voorbereidende werkzaamheden bezig.
- In Garrelsweer is een dorpsarchitect aangesteld die moet zorgdragen voor de ruimtelijke kwaliteit in het dorp. Voor de andere drie dorpen wordt in samenspraak met gemeente en de regiobouwmeester ook een dorpsarchitect gezocht.
- Bewoners zijn geïnformeerd over de stand van zaken nu en de invloed die de introductie van de verduurzamingsmaatregelen van Nij Begun heeft op de

voortgang van de versterking in Garrelsweer. Voor bewoners die hun versterkingstraject gepauzeerd hebben, biedt de regisseur dorpenaanpak door middel van maatwerk een oplossing.

- U noemt in de brief de verbeterde samenwerking tussen de NCG en het IMG in de vier dorpen.
- U gaat in op de participatievormen in de dorpen. Deze zijn inmiddels in alle vier de dorpen vormgegeven en verschillen per dorp. Hiermee worden nadrukkelijk alle bewoners uit het dorp betrokken.
- U gaat in op de geleerde lessen uit de dorpenaanpak die nu al elders kunnen worden toegepast.
- Actieteam Aardbevingen Garrelsweer (AAG) heeft u een brief gestuurd. Zij uiten met name hun zorgen over de implementatie van verduurzaming in de dorpenaanpak. Hierover heeft ambtelijk een gesprek plaatsgevonden met de voorzitter van AAG.
- In Zeerijp en Leermens treedt vertraging op ten opzichte van de oorspronkelijke planning. De start van de uitvoeringswerkzaamheden verschuift van maart naar april. Dit komt doordat door slecht weer de bouwhub in Leermens niet op tijd gereed is. In Zeerijp zijn de beoordelingen niet op tijd gereed. Doordat in de dorpenaanpak per straat/cluster wordt versterkt kan pas worden gestart wanneer alle beoordelingen beschikbaar voor een bepaalde straat/cluster. Door het korte tijdsbestek tot de start van de uitvoering is herplanning niet mogelijk.
- In Wirdum treedt vertraging op ten opzichte van de oorspronkelijke planning. Dit komt - zoals voorafgaand gemeld aan het commissiedebat op 16 oktober jl. - door het zienswijzetraject dat doorlopen moet worden betreffende de locatie van THV in het dorp.
- Samen met de NCG onderzoekt EZK welke beheersmaatregelen genomen kunnen worden om de vertraging in te lopen.